

2011:40

Interpellation av Jonas Eklund (MP) om otydliga miljökrav i stadens upphandling

Dnr 319-1800/2011

Stockholms stad köper årligen varor och tjänster för cirka 11 miljarder kronor. Med skarpa och konkreta miljökrav i upphandlingarna kan staden bidra till att begränsa inköpens globala och lokala miljöpåverkan.

Den borgerliga majoriteten har valt att, med ett fåtal undantag, inte ställa centralt formulerade miljökrav vid upphandlingar. Därför måste förvaltningarna själva bedöma vilka krav som är lämpliga att ställa på varje vara eller tjänst, men sedan miljösamordningstjänsterna avskaffats saknas den nödvändiga kompetensen i många förvaltningar.

I upphandling av driftentreprenader och andra tjänster kan staden ställa skarpa krav på en viss andel ekologisk mat, energibesparande transportalternativ, källsortering av avfall, osv. I stället används ofta till intet förpliktande formuleringar som ”beställaren finner det angeläget att Entreprenören i verksamheten bemödar sig om ett miljötänkande och aktivt söker finna miljövänliga alternativ” (drift av dagverksamheter, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd). Andra oprecisa krav som ofta ställs är att anbudsgivaren ”ska ha en miljöpolicy” eller ”i tillämpliga delar ska följa Stockholms stads miljöprogram”.

Staden ställer också miljökrav som är helt verklighetsfrämmande. Socialnämnden kräver t.ex. att anbudsgivare som vill driva boenden för asylsökande ungdomar eller verksamheter inom socialpsykiatri ska ”se till att verksamheten inte har en negativ påverkan på naturtillgångarna” (beslut vid sammanträde 2011-06-21). Detta går inte att uppfylla, eftersom all mänsklig verksamhet har ”negativ påverkan på naturtillgångarna” genom resursförbrukning och spridning av föroreningar i miljön. (Att kräva det omöjliga strider mot LOU och LOV. Det återstår att se om något företag begär överprövning, eller om alla inblandade helt enkelt ignorerar villkoret.)

Att upphandla med miljövillkor som inte fungerar är inte värdigt en miljöhuvudstad. Stockholms stad ska ställa skarpa och tydliga miljökrav i upphand-

lingen för att minska vårt ekologiska fotavtryck. Därför vill jag fråga vederbörande borgarråd:

1. Anser du att stadens rutiner för att ställa miljökrav i upphandlingen fungerar bra?
2. Har alla stadens förvaltningar den egna miljökompetens som krävs för att formulera och ställa relevanta miljökrav i sina upphandlingar? Vilka tjänster står i så fall för den kompetensen i de organisationer som saknar miljösamordnare?
3. Hur stor andel av stadens upphandlare har någon utbildning i konsten att ställa miljökrav? Anser du att alla upphandlare bör få sådan utbildning, t.ex. i samarbete med Miljöstyrningsrådet?
4. Vilka åtgärder kommer majoriteten att vidta för att alla stadens nämnder och bolag ska upphandla med miljökrav som inte är omöjliga att uppfylla eller till intet förpliktande, utan faktiskt gör skillnad?

Stockholm den 5 september 2011

Jonas Eklund